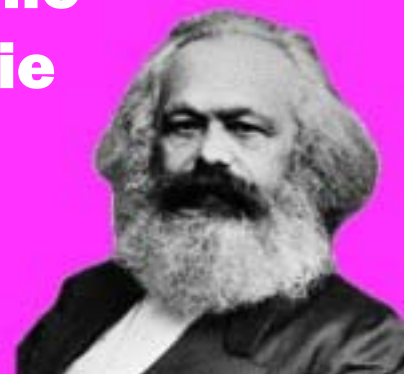

Er is geen eenvoudige manier om het marxisme in al zijn complexiteit te begrijpen. Om de marxistische methode te kunnen toepassen op dagelijkse strijd en ontwikkelingen, moeten we enkele klassiekers lezen en historische ontwikkelingen bestuderen. Hieronder een overzicht van tien marxistische klassiekers die elke socialist zou moeten lezen om een beter begrip te krijgen van het marxisme. Overzicht door STEVE JOLLY, gemeenteraadslid van de Socialist Party in Melbourne (Australië)

10 marxistische klassiekers die elke socialist (ooit) moet lezen

1. Het Communistisch Manifest (Karl Marx en Friedrich Engels, 1848)

Deze tekst is in een opmerkelijk duidelijke taal geschreven. Het boek kwam er op vraag van de allereerste internationale arbeidersorganisatie, de Communistenbond. Het Manifest is het bekendste socialistische boek. Er wordt ingegaan op het karakter van het kapitalisme en de internationale omvang van dit systeem. Het legt ook uit waarom de arbeidersklasse de motor voor sociale verandering is. Daarna is het boek wat gedateerd, er wordt een analyse gemaakt van wat verschillende organisaties in die tijd naar voor brachten. Maar het eerste deel van ‘Het Communistisch Manifest’ blijft de meest aangehaalde en duidelijkste verklaring van zowel het progressieve als het reactionaire karakter van het kapitalisme en van hoe het omvergeworpen kan worden.

2. Het Kapitaal (Karl Marx, 1867)

“Het Kapitaal” is een uitgebreide analyse van het huidige economische systeem. Er wordt uitgelegd hoe de onbetaalde arbeidskracht van de werkende bevolking de bron van meerwaarde en winst is. Er wordt ingegaan op hoe het kapitalisme werkt en de inherente tegenstellingen van dit systeem. Lees eerst een basiswerk over marxistische economie alvorens dit boek aan te vatten.

3. Wat te doen? (Vladimir Lenin, 1902)

De beste uitleg van het belang van een gecentraliseerde partij om tot sociale verandering te komen. Er wordt onder meer ingegaan op het belang van voltijdse organisatoren en publicaties. Het boek vertrekt van een strijd om tot zo’n partij te komen. Het is hier en daar wat eenzijdig omdat werd ingegaan tegen de ideeën die in de richting van een puur spontaneïstische houding gingen, de eenzijdige aspecten werden nadien rechtgezet.

4. Hervorming of Revolutie (Rosa Luxemburg, 1900)

Nog steeds een van de duidelijkste verklaringen van waarom het omverwerpen van het kapitalisme nodig is om tot vrede, economische vooruitgang en betere levensstandaarden te komen.

5. Resultaten en vooruitzichten (Leon Trotski, 1906)

Dit boek is het eerste waarin Trotski een belangrijk onderdeel van het moderne marxisme naar voor brengt, met name de theorie van

de permanente revolutie. De ontwikkelde kapitalistische landen hebben zich geconsolideerd en brachten hun systeem afgewerkt naar de onderontwikkelde landen. Grondstoffen en goedkope arbeid werden uitgebuit en nieuwe markten werden aangesneden. De heersende elite in Afrika en Azië werd omgevormd tot een zwakke kapitalistische klasse. De strijd tegen kolonialisme en imperialisme in de zogenaamde ‘derde wereld’ moest gevoerd worden door de kleine stedelijke arbeidersklasse gevolgd door de boeren, niet door de lokale heersende elite. Een toekomstige revolutie zou de niet vervulde taken van de kapitalistische (burgerlijke) revolutie, zoals een landhervorming, combineren met de taken van socialisme. Het CWI maakte een update van deze theorie in de periode na de Tweede Wereldoorlog.

6. Staat en revolutie (Vladimir Lenin, 1917)

Lenin legt uit wat de rol van de staat (gewapende macht, politie, gerecht, ...) onder het kapitalisme en onder alle klassensamenlevingen is. Uiteindelijk is de staat in laatste instantie een groep gewapende mannen die de heersende klasse beschermen. Geen enkele revolutionaire klasse kan de staatsmachine gebruiken die toebehoort aan de klasse die ze wil omverwerpen. Dat betekent echter niet dat we niet proberen om deze machine waar mogelijk langs klassenlijnen te verdelen. De ideeën die Lenin in ‘Staat en revolutie’ naar voor bracht, waren van cruciaal belang voor het succes van de Russische Revolutie, de eerste keer dat de arbeiders de macht grepen en een eigen staatsstructuur opzetten om te bouwen aan een nieuwe samenleving.

7. Geschiedenis van de Russische Revolutie (Leon Trotski, 1930)

De beste uitleg over de belangrijkste gebeurtenis uit de wereldgeschiedenis, geschreven door een van de leiders ervan. Deze anatomie van een revolutie bevat veel lessen voor elke revolutie. Het werd door Bernard Shaw omschreven als het sterkste boek dat hij ooit las.

8. De Verraden Revolutie (Leon Trotski, 1936)

De uitleg waarom de Russische revolutie degenererde – dit was niet onvermijdelijk en evenmin een natuurlijke gang van zaken, maar het resultaat van een reeks politieke nederlagen en fouten waartegen de Linkse Oppositie in de partij had gestreden. Het is belangrijk om dit proces te begrijpen om te weten waar het fout liep en uiteraard om gelijkaardige ontwikkelingen in de toekomst te vermijden.

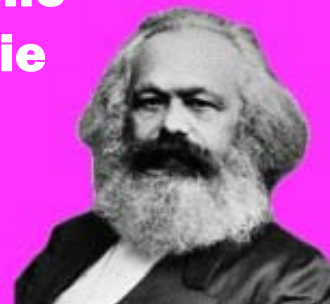
9. Fascisme: wat het is en hoe het te bestrijden (Leon Trotski, jaren 1930)

Een reeks artikels over de opkomst van het nazisme in Duitsland en de nood aan een eenheidsfront van de arbeidersorganisaties om te machtsovername door het fascisme te stoppen. Door samen in actie te gaan, zouden de communisten de meer gematigde basis van de sociaaldemocratie kunnen aantonen dat hun leiding niet bereid was om de strijd te voeren en zou deze basis kunnen over gewonnen worden om een einde te maken aan het fascisme en het kapitalisme. De stalinisten besloten echter om aanvankelijk de sociaaldemocratie als 'sociaalfascistisch' te bestempelen om na de machtsovername door Hitler over te gaan tot coalities met burgerlijke krachten in het zogenaamde 'volksfront'.

10. Het overgangsprogramma (Leon Trotski, 1938)

Dit boek verscheen aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog en het is een poging om een programma en politiek perspectief voor de arbeidersklasse te ontwikkelen. Het vertrekt van het bewustzijn van de massa's en probeert dit verder te ontwikkelen tot een hoger niveau. De overgangsbenedering is wat hier van tel is, meer dan elk punt of komma in de eisen die in 1938 naar voor werden geschoven en vandaag niet allemaal even relevant meer

10 marxistische klassiekers die elke socialist (ooit) moet lezen

zijn. Het doel van het Overgangsprogramma was om een brug te vormen tussen strijdbewegingen en de nood aan socialistische omvorming. "Deze brug moet bestaan uit een systeem van overgangseisen die vertrekken van de huidige situatie en het huidige bewustzijn van de brede lagen van de arbeidersklasse en onveranderlijk tot één en dezelfde conclusie voeren: de verovering van de macht door de arbeidersklasse."

NIEUWE BOEKEN VAN MARXISME.BE

LSP publiceert een tekst die in de herfst van 2013 werd geschreven als politieke voorbereiding op een electorale doorbraak van PVDA in de verkiezingen van mei 2014. Met twee verkozenen in het federale, twee in het Waalse en vier in het Brusselse parlement kende PVDA effectief een belangrijke doorbraak en deed radicaal links voor het eerst sinds midden jaren 1980 opnieuw zijn intrede in het parlement. LSP verwelkomt deze vooruitgang, het zet linkse ideeën opnieuw op de agenda en het bevordert discussie over alternatieven op het kapitalisme.

Het doel van deze tekst is om een beter begrip te hebben van de oorsprong en de ideeën van de PVDA. Zoals LSP al langer stelt, roept de situatie vandaag om een nieuwe arbeiderspartij, een breed politiek verlengstuk van de eisen van de arbeidersbeweging. Als PVDA vandaag beweert deze nieuwe arbeiderspartij te zijn, is dat voorbarig. Maar de groei van deze partij maakt er wel een belangrijke factor van, een factor die een grote rol kan spelen in het proces van heropbouw van een brede politieke vertaling van de eisen van de arbeidersbeweging.

>> Te bestellen voor 12 euro (verzendingkosten inbegrepen)

Beeld je in: een wedstrijd tussen twee boksers waarbij de ene bokser harde klappen uitdeelt, maar tegelijk als scheidsrechter bepaalt hoe de andere bokser mag terugslaan. Liefst door helemaal niet terug te slaan natuurlijk. Liefst met de handen op de rug gebonden, dat vecht gemakkelijker voor die eerste bokser.

Dit is natuurlijk een totaal absurd beeld. Toch is dit hoe de rechterzijde de klassenstrijd in ons land wil aanpakken. Alle verzet tegen het asociale regeringsbeleid moet gestopt worden. Daartoe wil rechts, met N-VA op kop, het stakingsrecht aanpakken. Het offensief doet ook de werkgevers van het Verbond van Belgische Ondernemingen (VBO) likkebaarden.

Hoe kunnen we de Belgische Thatchers stoppen? Hoe kunnen we het recht op collectieve actie verdedigen en hoe kunnen we sociale vooruitgang bekomen? Dat is het thema van dit boek. Verwacht er geen juridisch technisch exposé van, maar een politiek en syndicaal pamflet dat militanten argumenten en voorstellen aanbiedt om sterker te staan in de strijd voor een andere samenleving.

>> Te bestellen voor 12 euro (verzendingkosten inbegrepen)